

Школска 2017/2018. година

Републичко такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

III разред

Шифра: _____

1.	<p>У следећем одломку из „Објашњења <i>Суматре</i>”, Црњански помиње једног песника. На линији у тексту напиши презиме тог песника.</p> <p>„Стих је наш занесена играчица, па своје покрете чини у екстази. Своју екстазу претвара у голе покрете. У лирици то нешто вреди! Ослободили смо језик баналних окова и слушамо га како нам он сам, слободан, открива своје тајне. Није то било тако давно кад је _____, исмејан, усудио се да напише да ’шуште звезде’! Ми, дабоме, одосмо даље!”</p>	
2.	<p>Прочитај следећи опис и на линији напиши на коју се јунакињу односи.</p> <p>„Ципеле, праве војничке цокуле; она врпца за везивање дебела с прста. Хаљина, једно те једно, сећате ли се? Сива сукња, нека блуза, од истог сивог штофа, капут до колена, натраг с прекачком, а кроз ту прекачку, ако је ветар, продевена марама од вунице, да греје крста. Коса црна, зализана, у тврду пунђу стиснута. На глави шеширић, ни мушки ни женски, сив и он, ни за украс ни за заштиту, још и сав изломљен од влаге и сушења. Руке крупне, јаке, увек без рукавица.”</p> <p>_____ је описана јунакиња.</p>	
3.	<p>У Дучићевој строфи из песме „Сунцокрети” један стих припада другом песнику. Подвучи тај стих и на линији напиши из ког је он песничког дела.</p> <p style="text-align: center;">„Те тужне очи сунцокрета У мом су срцу отворене – Љубав је тако сама и тако пуна света. И тихо слазе мрак и сене.”</p> <p>Подвучени стих је из песничког дела које се зове _____.</p>	
4.	<p>Која је од следећих песама написана у форми сонета? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) „Албатрос”; б) „Везе”; в) „Офелија”; г) „Месечина”.</p>	

5.	<p>Пред тобом је опис Бабијана Липоженчића након чувеног ручка са господом. Пажљиво прочитај тај опис из приповетке „Салашар” и међу понуђеним подвучи одређење које му одговара.</p> <p>„Чича се нешто као снебивао [...] па кад настаде тишина, заклопи очи, завали главу и поче кукурикати. Прво као какав матор и промукао певац, с читавом израђеном мелодијом, и с оним на крају опуштеним гласом као кад гајдашу писак испадне из уста. [...] И све је он то пратио покретима и мрдањем главе и тела; чак је и рукама лупао о бедра к’о тобоже крилима. Затим је дошло мукање [...]. Па рзање с копкањем копита, па проктање с њушкањем изривене земље [...].”</p> <p>фантазијско романтично авантуристично гротескно сентиментално</p>	
6.	<p>У наведеним стиховима двају аутора из школског програма појављују се слике које мотивски повезују крв и одређене делове тела. На линијама напиши имена и презимена аутора ових стихова.</p> <p>а) „и ноге су му кржаве, и срце му је рањено”</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме аутора)</p> <p>б) „Ја сам газио у крви до колена, и немам више снова.”</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме аутора)</p>	
7.	<p>Који лик изјављује да се сматра „гостом”, „странцем”, „неке врсте пролазником” у родитељској кући?</p> <p>а) Софка; б) Фата Авдагина; в) Леоне.</p>	
8.	<p>Заокружи слово испред тачног распореда рима у следећој строфи Ковачићеве „Јаме”.</p> <p>„Крв је моје свјетло и моја тама. Блажену ноћ су мени ископали са сретним видом из очињих јама; од капља дана бијесни огањ пали крваву зјену у мозгу, кô рану. Моје су очи згасле на моме длану.”</p> <p>а) <i>aabbcc</i>; б) <i>abbacc</i>; в) <i>aabcbc</i>; г) <i>ababcc</i>.</p>	
9.	<p>Која стилска фигура повезује први и други, као и трећи и четврти стих у песми „Предосећање” Десанке Максимовић?</p> <p>„Познала сам те кад снег се топи, топи, и дува ветар млак. Близина пролећа душу ми опи, опи, па жудно удисах зрак.”</p> <p>_____</p> <p>(назив стилске фигуре)</p>	

10.	<p>У Андрићевом роману <i>На Дрини ћуприја</i> један од јунака пише хронику збивања везаних за касабу. Међу наведеним, подвучи имена два ствараоца у српској књижевности која у својим опусима имају обимнија дела са одређењем хронике у наслову. Једно од тих дела се тиче паланке, а друго вароши.</p> <p style="text-align: center;">Милутин Бојић Исидора Секулић Душан Васиљев Бранко Радичевић Момчило Настасијевић</p>							
11.	<p>Шта значи реч „печално” у стиховима „О Боже, тек да доврши печално ово лутање”?</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора:</p> <p>а) горуће; б) тужно; в) јако; г) дуго.</p>							
12.	<p>Допуни реченицу да буде тачна.</p> <p>Мост у Андрићевој приповеци из школског програма налази се над реком _____, а у Аполинеровој песми мост је над реком _____ и назива се _____.</p>							
13.	<p>На линијама после наведених стихова, у којима је изражена запитаност о „сањама”, напиши ко су њихови аутори и у којим су вековима стихови настали.</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>„Ко зна (ах, нико, нико ништа не зна. Крхко је знање!) Можда је пао трак истине у ме, А можда су сање.”</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>„Ко си ти? Чувар душе младе Ил’ кобни дух што куша мене? Утишај сумње што ме гуше. Можда су све то сање моје”</p> </td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>а) _____ (аутор стихова)</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>в) _____ (аутор стихова)</p> </td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>б) _____ (век у ком су стихови настали)</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>г) _____ (век у ком су стихови настали)</p> </td> </tr> </table>	<p>„Ко зна (ах, нико, нико ништа не зна. Крхко је знање!) Можда је пао трак истине у ме, А можда су сање.”</p>	<p>„Ко си ти? Чувар душе младе Ил’ кобни дух што куша мене? Утишај сумње што ме гуше. Можда су све то сање моје”</p>	<p>а) _____ (аутор стихова)</p>	<p>в) _____ (аутор стихова)</p>	<p>б) _____ (век у ком су стихови настали)</p>	<p>г) _____ (век у ком су стихови настали)</p>	
<p>„Ко зна (ах, нико, нико ништа не зна. Крхко је знање!) Можда је пао трак истине у ме, А можда су сање.”</p>	<p>„Ко си ти? Чувар душе младе Ил’ кобни дух што куша мене? Утишај сумње што ме гуше. Можда су све то сање моје”</p>							
<p>а) _____ (аутор стихова)</p>	<p>в) _____ (аутор стихова)</p>							
<p>б) _____ (век у ком су стихови настали)</p>	<p>г) _____ (век у ком су стихови настали)</p>							
14.	<p>У стиху из <i>Колајне</i> Тина Ујевића и у стиху из песме „Нирвана” Владислава Петковића Диса недостаје исти прилог за време. Допиши га на линијама у наведеним стиховима.</p> <p>а) „умрећу _____ од лепоте” б) „_____ ме је походила срећа”</p>							
15.	<p>У следећим стиховима двеју песама говори се о вољеној драгој. Којим песмама припадају ови стихови?</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>„Можда ћеш се једном увече појавит Прекрасна, у плавом, Не слутећи да си своју свјетлост лила Мојом давном јавом”</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>„Тад моја вила преда ме грану, лепше је овај не виде вид; из црног мрака дивна ми свану, кô песма славља у зорин свит”</p> </td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>а) _____ (наслов песме)</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>б) _____ (наслов песме)</p> </td> </tr> </table>	<p>„Можда ћеш се једном увече појавит Прекрасна, у плавом, Не слутећи да си своју свјетлост лила Мојом давном јавом”</p>	<p>„Тад моја вила преда ме грану, лепше је овај не виде вид; из црног мрака дивна ми свану, кô песма славља у зорин свит”</p>	<p>а) _____ (наслов песме)</p>	<p>б) _____ (наслов песме)</p>			
<p>„Можда ћеш се једном увече појавит Прекрасна, у плавом, Не слутећи да си своју свјетлост лила Мојом давном јавом”</p>	<p>„Тад моја вила преда ме грану, лепше је овај не виде вид; из црног мрака дивна ми свану, кô песма славља у зорин свит”</p>							
<p>а) _____ (наслов песме)</p>	<p>б) _____ (наслов песме)</p>							

16.	<p>Прочитај пажљиво следећи одломак и допуни реченице које следе.</p> <p>„Онда јој и код моје кева и ћалета поткујем копита. ’А ви ми’, кажем им, шатро страшно љут, ’нађите још неку овакву цуру као што је Деса.”</p> <p>Речи као што су „кева” и „ћале” називају се _____. Јављају се у овом одломку из романа _____ (наслов романа) _____ (име и презиме аутора романа).</p>	
17.	<p>У ком се роману српске књижевности јавља следеће поетичко одређење?</p> <p>„’Тако бих волео једном да стварам, скупљајући оно што је најбоље у богатствима око мене, да прерадим то затим у једну јединствену хомогеност. [...] У сваком случају, требало би написати нешто имитујући пчеле, нешто страховито савремено, а што ипак не би било: као пчеле!’” _____ (наслов романа)</p>	
18.	<p>Поред наслова дела напиши да ли се опевани догађај и околности у њему односе на време Првог или Другог светског рата.</p> <p>а) „Крвава бајка” _____</p> <p>б) „Човек пева после рата” _____</p> <p>в) „Међу својима” _____</p> <p>г) „Јама” _____</p> <p>д) „Плава гробница” _____</p>	
19.	<p>Шта представља атмосфера глембајевштине? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Атмосферу смеха и свеопште гозбе, светлости.</p> <p>б) Атмосферу „меланхолије због свести о смртности”, приступ побожној исповести.</p> <p>в) Атмосферу „лажи и интрига и хистерије”, нездравости и крви.</p> <p>г) Атмосферу заједничке борбе за боље радничке услове.</p>	
20.	<p>Пред тобом је одломак из завршног дела романа Растка Петровића. У њему на два места недостаје исти појам који се налази у следећим наведеним Ујевићевим стиховима. Одговарајући појам из Ујевићевих стихова испиши у одломку из Петровићевог романа.</p> <p>„Тај _____, који се, ево, апсолутно идентично понавља, исти је као ова муња у простору. [...] Видео сам толико људи у овом месту али је било нужно да буде потпуна ноћ, тишина, па да ми један _____ осветли одједном цело једно трпљење; трпљење у том човеку што виче, што је био загубљен у тој гомили и сада одједном звучно издвојен једини [...]”</p> <p style="text-align: center;">„Па нек сам крес на брдима, па нек сам дах у пламену, кад нисам крик са кровова!”</p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

Школска 2017/2018. година
 Републичко такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
 Књижевна олимпијада
Решења
 III разред

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	Дучић	1 бод
2.	Госпа Нола	1 бод
3.	<u>Љубав је тако сама и тако пуна света</u> „Хана”	Све тачно 1 бод.
4.	б) „Везе”	1 бод
5.	<u>гротескно</u>	1 бод
6.	а) Августин (Тин) Ујевић б) Душан Васиљев	Све тачно 1 бод.
7.	в) Леоне	1 бод
8.	г) <i>ababcc</i>	1 бод
9.	палилогија (анадиплоза)	1 бод
10.	<u>Исидора Секулић</u> <u>Момчило Настасијевић</u>	Све тачно 1 бод.
11.	б) тужно	1 бод
12.	<u>Жепом, Сеном, Мирабо</u>	Све тачно 1 бод.
13.	а) Добриша Цесарић; б) XX век; в) Александар Сергејевич Пушкин г) XIX век	Све тачно 1 бод.
14.	а) ноћас; б) Ноћас	Све тачно 1 бод.
15.	а) „Повратак” б) „Santa Maria della Salute”	Све тачно 1 бод.
16.	жаргонизми, <i>Кад су цветале тикве,</i> Драгослав(а) Михаиловић(а)	Све тачно 1 бод.
17.	<u>Људи говоре</u>	1 бод
18.	а) „Крвава бајка” <u>Други светски рат</u> б) „Човек пева после рата” <u>Први светски рат</u> в) „Међу својима” <u>Први светски рат</u> г) „Јама” <u>Други светски рат</u> д) „Плава гробница” <u>Први светски рат</u>	Све тачно 1 бод.
19.	в) Атмосферу „лажи и интрига и хистерије”, нездравости и крви	1 бод
20.	а) крик б) крик	Све тачно 1 бод.